

NEjednaka prava za sve

VAPAJ ZA JEDNAKE MOGUĆNOSTI I MINIMUM SOCIJALNE SIGURNOSTI

Piše: Saida MUSTAJBEGOVIĆ

saida@stav.ba

“Skoro je 60 posto stanovnika ove zemlje, prema raznim kriterijima, na margini društva”, kazao je u Sarajevu publicist i novinar Ahmed Burić na nedavnoj javnoj debati *Uspostavljanje minimuma socijalne sigurnosti i jednakih mogućnosti*. Navedeni skup bio je treći u sesiji od šest planiranih koje organizira *Koalicija marginalizovanih grupa u Bosni i Hercegovini – KOMA* – uz podršku USAID-a. Riječ je o javnoj kampanji zagovaranja donošenja (entitetskih) mjera za uspostavljanje minimuma socijalne sigurnosti i jednakih mogućnosti za sve građane pa i onih iz marginaliziranih grupa. U ovoj su kampanji učešće uzela udruženja građana koja predstavljaju osobe s nekom vrstom invaliditeta.

Tokom diskusije govorilo se o pre-raspodjeli sredstava namijenjenih za socijalna davanja, ali i o problemima čijim se rješavanjem ovim kategorijama treba omogućiti aktivno sudjelovanje u radu. Država je i u segmentu koji je ništa ne košta naprosto *gluha*. Ilustracije radi: zatražila je jedna sarajevska firma od Zavoda za zapošljavanje dvadesetak osoba s invaliditetom kako bi ih uposlila na izradi rajfešlusa. Dobili su grupu slabovidnih radnika, uprkos činjenici da se baš za tu vrstu posla treba imati dobar vid. Tako praktično funkcioniraju institucije koje za marginalizirane grupe očigledno nemaju dovoljno senzibiliteta.

Osobe s poteškoćama svjesne su da država nema mnogo sredstava te stoga ni ne pravi prilaze za invalide na postojećim starijim zgradama, ali su sugerirali da o tome trebaju voditi računa kada se grade novi objekti. Pojasnili su to primjerom

Koalicija marginalizovanih grupa u Bosni i Hercegovini – KOMA – uz podršku USAID-a organizira kampanje zagovaranja donošenja (entitetskih) mjera za uspostavljanje minimuma socijalne sigurnosti i jednakih mogućnosti za sve građane pa i one iz marginaliziranih grupa

Foto: Vanja Čerimagić

semafora na Skenderiji gdje prilikom izgradnje nije ugrađen zvučni signal za slijepe i slabovidne osobe. U tom konkretnom slučaju troškovi izgradnje uvećali bi se za 500 KM. S obzirom na to da je ugrađen naknadno, projektna dokumentacija i prateći troškovi u odnosu na planirane uvećali su se čak za 15.000 KM.

Na debati se otvorilo pitanje o novcu koji je potreban da bi se zadovoljile minimalne životne potrebe. Konstatirano je da takvi proračuni u našoj zemlji ne postoje, ali da istovremeno Porodični zakon u Federaciji BiH predviđa 249 KM minimalne nadoknade za izdržavanje. Cilj ovih skupova jeste da se iz svega što se na njima problematizira izvuku

zaključci koji bi se na kraju eventualno ugradili u nove socijalne zakone. Na sarajevskom skupu zaključeno je da pomoć država ne treba davati prema potrebama osobe već prema njenom statusu. Nikada nije napravljena ozbiljna analiza gdje odlaze toliki nameti na plaće i gdje ide 69 posto izdataka kao porez. Predloženo je da se unaprijedi dijalog između vladinog sektora i nevladinih organizacija, u cilju poboljšanja zakonodavstva i autentičnosti raspodjele pomoći onima kojima je potrebna. Postavljeno je pitanje: “Šta je suština Zakona o državnim službenicima, da li se on u provodi i koliko ljudi prema evropskim standardima pripada marginaliziranim grupama?”